

Міністерство освіти і науки України
Навчально-науковий інститут фінансів, економіки, управління та права
Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
(Україна)

Варненський вільний університет Чорноризця Храбра (Болгарія)
Гентський університет (Бельгія)

Сучавський університет ім. Стефана чел Маре (Румунія)

Міжнародний науково-освітній та навчальний центр (Естонія)

Київський національний університет імені Тараса Шевченка (Україна)

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна (Україна)

Київський національний університет будівництва і архітектури (Україна)

Сумський державний університет (Україна)

Сумський національний аграрний університет (Україна)

Національний університет «Запорізька політехніка» (Україна)

Державна установа

«Інститут економіки та прогнозування НАН України» (Україна)

Державна установа

«Інститут демографії та проблем якості життя НАН України» (Україна)

Державна податкова інспекція у м. Полтава Головного управління Державної
податкової служби у Полтавській області (Україна)

Полтавське територіальне відділення Всеукраїнської професійної громадської
організації «Спілка аудиторів України» (Україна)

Торгово-промислова палата України (Україна)

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА
ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА

ЗБІРНИК

II Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції
«СТАЛИЙ РОЗВИТОК: ВИКЛИКИ ТА ЗАГРОЗИ В
УМОВАХ СУЧАСНИХ РЕАЛІЙ»

With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

06 червня 2024 року

ПОЛТАВА

РОЗВИТОК ЦИФРОВИХ КОМПЕТЕНЦІЙ ЯК ІНСТРУМЕНТ РЕАЛІЗАЦІЇ 4 ЦІЛІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ «ЯКІСНА ОСВІТА»

Розвиток цифрових сервісів та хмарних технологій, поширення соціальних мереж, збільшення кількості даних, діджиталізація публічних послуг та процесів управління обумовили зростання ролі та значення освіти, яка є однією із цілей сталого розвитку. Адже, саме вона освіта дозволяє використовувати сучасні здобутки НТП і тим самим задовольняти не тільки життєвоважливі інтереси громадян суспільства, але й забезпечувати його розвиток. Крім того, розвиток штучного інтелекту обумовив потребу у розвитку цифрових компетенцій, які дозволяють забезпечувати конкурентоспроможність працівників на ринку праці, роблять доступними різні послуги та сприяють зростанню якості життя. При цьому, реалізація заходів щодо покращення якості освіти дозволяє покращити якість реалізації інших цілей сталого розвитку. Так, через навчання і підвищення кваліфікації :

1) жінки можуть отримати доступ до кращих робочих місць та стати більш економічно незалежними. Це може сприяти досягненню Цілі 5 щодо гендерної рівності;

2) громадяни можуть дізнатися про відновлювані джерела енергії та про те, як використовувати енергію більш ефективно. Це може сприяти досягненню Цілі 7 щодо доступної та чистої енергії;

3) отримати роботу з кращими умовами праці та більш високою заробітною платою. Це може сприяти досягненню Цілі 8 щодо гідної праці та економічного зростання;

4) людям з низьким рівнем доходу покращити свої життєві шанси та зменшити нерівність. Це може сприяти досягненню Цілі 10 щодо зменшення нерівності;

5) зрозуміти важливість стійкого розвитку та навчити їх жити більш екологічно. Це може сприяти досягненню Цілі 11 щодо стійких міст та громад;

6) людям дізнатися про те, як споживати менше ресурсів та виробляти менше відходів. Це може сприяти досягненню Цілі 12 щодо відповідального споживання та виробництва;

7) зрозуміти зміну клімату та навчити їх вживати заходів для її подолання. Це може сприяти досягненню Цілі 13 щодо боротьби зі зміною клімату;

8) розвинути навички критичного мислення та вирішення проблем, які необхідні для побудови мирного та справедливого суспільства. Це може сприяти досягненню Цілі 16 мир і справедливість.

Таким чином, реалізація освітніх заходів сприяє успішній реалізації цілей сталого розвитку. Зокрема, підвищення рівня освіти дозволяє вирішувати проблеми сьогодення з урахуванням не тільки економічної складової, але і соціальної та екологічної. В сучасному світі цифрова компетентність стає ключовим фактором успіху не лише для особистого розвитку, але й для економічного зростання країни. Саме тому оцінка рівня володіння цифровою компетентністю здобувачів освіти набуває надзвичайної ваги. Зокрема, дослідження темпів розвитку Інтернет в Україні у 2022- 2023 роках дозволяє продемонструвати роль і значення цифрових компетенцій.

Так, у 2022 році було проведено дослідження доступності інтернету в регіонах України, який дозволяє не тільки покращити доступ до інформації, але і зробити більш доступними низку державних послуг, отримати нову роботу, забезпечити доступність освітніх послуг в будь-якому місці. Найбільш доступний Інтернет був у Тернопільській області [0.992] та Дніпропетровській області [0.993] [1]. (рис.1).

Рис.1. Розвиток інтернету в Україні щодо індексу цифрової трансформації [1]

У 2023 році ситуація змінилася. Лідерами стали 3 області: Харківська область [0.926], Полтавська [0.917] та Тернопільська області [0.916]. Наступні області: Львівська [0.914], Дніпропетровська [0.902] та Волинська області [0.870]. Найнижчі значення мають наступні області: Херсонська [0.179], Сумська [0.173] та Донецька області [0.118].

Таким чином, цифрова інфраструктура дозволяє не тільки забезпечувати доступність освіти, але і підвищувати її якість. Водночас, це обумовлює потребу у наданні освітніх послуг щодо цифрових компетенцій, які забезпечують цифрову конкурентоспроможність.

Так, в Україні з 2019 року Міністерство цифрової трансформації почало проводити щорічний моніторинг рівня розвитку цифрових компетенцій у громадян. Результати останнього опитування у 2023 році дали змогу зафіксувати зростання на 13% частки дорослого населення, яка опанувала цифрові навички на базовому та вищому рівнях — із 47% (2019) до 60% (2023). Серед дітей віком 10–17 років ця частка становить 85,9%. Хоч частка дорослого населення, яка не опанувала жодних цифрових навичок, упродовж 4 років знизилася майже вдвічі та 2023 року становить 7,2%, це спонукає органи влади й надалі впроваджувати заходи із цифрової грамотності [2]. Тоді виявилось, що 53% громадян не мають базового рівня володіння цифровими навичками. Кабмін схвалив «Концепцію розвитку цифрових компетентностей до 2025 року», а міністерство поставило за ціль залучити до розвитку цифрових навичок 6 мільйонів громадян до 2024 року. Зокрема, для цього була створена загальноукраїнська платформа «Дія.Освіта», щоб кожен громадянин міг безкоштовно розвивати відповідні знання та вміння [4]. Таким чином, в умовах розвитку цифрових технологій саме освіта дозволяє не тільки реалізовувати цілі сталого розвитку, але і використовувати нові знання і вміння щодо сучасних технологій з урахуванням концепції сталого розвитку.

Список використаних джерел

1. Індекс цифрової трансформації України за 2023 рік. URL: https://drive.google.com/file/d/1a-tOr16Ahzl_BSk1M7bif4y3CRlfmFRC/view
2. Індекс цифрової трансформації України за 2023 рік. URL: <http://surl.li/ufoqm>
3. Концепція розвитку цифрових компетентностей: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 3 березня 2021 р. No 167 с. UPL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/167-2021>.
4. Рамка цифрових компетентностей для громадян України (DigComp UA for Citizens) UPL: <http://fit.univ.kiev.ua/wp-content/uploads/2020/07/DigComp-Framework-UA-for-Citizens.pdf>.
5. 60% українців мають базові цифрові навички, — Мінцифра. URL: <https://ms.detector.media/internet/post/33696/2023-12-08-60-ukraintsiv-mayut-bazovi-tyfroviv-navychky-mintsyfra/>